

Bestøvere fortjener økonomisk støtte

Indsendt af Peter Thomsen og bragt med tilladelse fra Danmarks Naturfredningsforening, artikel fra nr. 4, 2013.

Honningbien leverer i kraft af sin bestøvning af blomster, træer og afgrøder en service, der i samfundsmæssig værdi alene i Danmark løber op i nabolaget af en milliard kroner om året.

På den baggrund bør biavlere modtage tilskud, ligesom kvægavlere og fåreavlere kan få støtte til landskabspleje og naturvenlige driftsformer.

Både bøffen, koteletten og lammekøllen er bogstaveligt talt kommet til verden med et økonomisk afsæt fra den store samfundshusholdning. En bred vifte af tilskud fra den danske stat og EU hjælper på økonomien hos kvægbonder, svineavlere og fåreholdere. Men der vanker ingen tilskud til det eneste insekt, som mennesket holder som husdyr i stor stil, nemlig honningbien.

I honningbiernes summende univers, der er selve grundlaget for en stor del af frugtbarheden under åben himmel, skorter det på de store summer og bidrag fra den fælles pengekasse. Og det er med til at gøre det ekstra svært at være biavler i et kulturlandskab, der er blevet mere og mere ugæstfrit og goldt set fra en bestøvers synsvinkel.

”Generelt mangler der en samfundsmæssig anerkendelse af betydningen af biernes bestøvningsarbejde. I modsætning til næsten al anden produktion af fødevarer får biavl ingen direkte økonomisk støtte fra samfundet. Kun i forbindelse med bekæmpelse af bisygdomme yder samfundet en begrænset støtte til dansk biavl,” siger Knud Graaskov, der er formand for en biavlerforening, DBF, som tæller cirka 5.000 medlemmer.

Biavlerformanden foreslår, at der indføres et kontant og kontinuerligt tilskud til biavlere, som lader deres bifamilier registrere i Det Centrale BigårdsRegister (CBR) i NaturErhvervsstyrelsen

Bestøvning som en økosystemtjeneste af stor værdi

”I dag er ingen mennesker vist i tvivl om, at biernes bestøvning bidrager til at skabe helt uvurderlige værdier for samfundet, men de økonomiske vilkår for danske biavlere er meget dårlige. Ved at give tilskud til registrerede bifamilier vil man kunne tiltrække flere biavlere og dermed øge bestanden af danske bier.

I disse år er prisen på honning på verdensmarkedet meget lav, hvilket presser den danske hon-

ningpris ned, så det på den konto er svært at få økonomi i biavlens herhjemme,” siger Knud Graaskov.

Formanden for DBF påpeger, at biernes problemer er menneskeskabte, og at samfundet kan beslutte at ændre kurs ved at klæde landskabet mere varieret og bivenligt på.

Kulturlandet trænger til flere indslag, der kan minde om ”de gode gamle dage” i 1950’erne, da landskabet var en mosaik af forskellige afgrøder, der vekslede med græssende køer og heste i det fri. Det var rent svir at være honningbi dengang. ”De gode gamle dage” var faktisk gode. Det er ikke nostalgi, det er en kendsgerning.

Grønt ørkenlandskab

”I dag er det dyrkede danske landbrugsland, der lægger beslag på mere end halvdelen af hele landet, for en bi en grøn ørken det meste af året. Der er bogstaveligt intet at komme efter, når man er honningbi,” siger Knud Graaskov. ”Bierne er afhængige af et varieret udbud af føde fra det tidlige forår og sæsonen ud. Det nytter ikke noget, at der er masser af pollen og nektar fra nogle få blomster og planter i få uger. Bifamilier er afhængige af et fast fødegrundlag i alle de måneder, hvor de flyver. Men fødegrundlaget for Danmarks honningbier er blevet gradvist forringet de seneste cirka 50 – 60 år i takt med, at landbrugets

monokulturer har lagt beslag på større og større dele af jorden. Også landbrugets og haveejernes brug af sprøjtegifte har effektivt reduceret den vilde flora, som bierne er afhængige af,” siger Knud Graaskov.

Udyrkede pletter giver mere natur

Biavlerne savner flere udyrkede pletter i landbrugslandet. Det kan være en trekant i et hjørne af en mark, hvor der hverken bliver sprøjtet eller jordbehandlet. Jo flere vildtstriber og levende hegn, desto bedre levevilkår for både bier, dyr og fugle.

Hvis flere oprindelige danske planter fik større spillerum i landskabet, ville det også gavne bierne og øge bestøvningen og derved udbyttet i landbruget og frugtavlens.

”I dagens Danmark repræsenterer mange byområder nogle af de bedste steder for bierne, fordi der i haver og parker ofte er den variation i plantedækket, som bierne behøver, fra de kommer frem om foråret, til de går til ro for vinteren i deres bo,” siger Knud Graaskov.

Køb honning fra Danmark

Den enkelte dansker kan støtte biavlerne og derved honningbierne i landskabet og naturen ved at købe dansk honning og ved at plante i haven med en tanke på det summende insekt.

”Hvis tilstrækkelig mange danskere støtter op om honningbier-

ne vil det nytte, og da vil den negative udvikling, som vi længe har været i, kunne vendes. Jeg er grundlæggende optimist på biernes vegne, for de har levet på jorden i 100 millioner år og har klaret sig under skiftende forhold. På kort sigt tror jeg desværre, at tilbagegangen i antallet af honningbier vil fortsætte en tid endnu," siger Knud Graaskov.